

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Система проектної документації для будівництва

УМОВНІ ГРАФІЧНІ ПОЗНАЧЕННЯ В ДОКУМЕНТАЦІЇ З ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ ВИШУКУВАНЬ

ДСТУ Б А.2.4-13-XX

Перша редакція

Київ

Міністерство регіонального розвитку та будівництва України

2008

Передмова

1.	Розроблено: Інститут «КримГІІНТІЗ»				
За участю: Український державний головний науково-дослідний і вироб					
	інститут інженерно-технічних і екологічних вишукувань «УкрНДІІНТВ»				
	Соколов В. А., Стріжельчик Г. Г. (канд. геолмін наук)				
	ВАТ «Геотехнічний інститут» Наконечний М. В.				
ТОВ «Інститут ГеокомІНТІЗ» Мальований А. А.					
Інститут «КиївГЕО», ВАТ «Київпроект» Божко М. П. Розробники: Ткаченко М. П., Варивода П. М. (керівник розробки), Подоля					
					(відповідальний виконавець), Рязанова Н. І., Сухорученко С. К., Кондратенко А. В.,
	Чайковський Б. П., Алієв Э. Н.				
	Внесений: Управлінням технічного регулювання у будівництві Мінрегіонбуду				
	України				
2.	Прийнято та надано чинності:				
	Наказ Мінрегіонбуду України від				

3. Уведено вперше зі скасуванням в Україні ДСТУ Б. А. 2.4-13-97 (ГОСТ 21.302-96)

Право власності на цей документ належить державі. Цей документ не може бути повністю або частково відтворений, тиражований або розповсюджений без дозволу Міністерства регіонального розвитку та будівництва України.

Зміст

1.	Сфера застосування
2.	Нормативні посилання
3.	Терміни та визначення понять
4.	Загальні положення
5.	Умовні графічні позначення
	5.1. Позначення ліній в документації з інженерно-геологічних вишукувань7
	5.2. Основні індекси генетичних типів четвертинних відкладень і кольори
	їхнього розфарбування на інженерно-геологічних картах
	5.3. Позначення пунктів дослідження грунтів та підземних вод на
	інженерно-геологічних картах
	5.4. Позначення стану грунтів по показнику текучості та ступеню
	вологості на інженерно-геологічних розрізах та колонках
	5.5. Позначення основних видів грунтів
	5.6. Позначення характерних літологічних особливостей ґрунтів на
	розрізах (колонках)
	5.7. Позначення особливостей залягання шарів ґрунту та елементів
	тектоніки
	5.8. Позначення елементів геоморфології та фізико-геологічних явищ і
	процесів
	5.9. Позначення елементів гідрогеології
	5.10. Позначення елементів геоквіології.

1. Сфера застосування

Цей стандарт установлює умовні графічні позначення пунктів дослідження інженерно-геологічних факторів, видів грунтів, їх літологічних особливостей, особливостей залягання шарів грунтів, елементів геоморфології, гідрогеології, геокріології, застосовувані на інженерно-геологічних картах, розрізах, колонках.

Стандарт поширюється на матеріали інженерно-геологічних вишукувань для розробки перед проектної, проектної та робочої документації для будівництва підприємств, будинків і споруд різного призначення.

2. Нормативні посилання

У цьому стандарті ϵ посилання на такі нормативні документи:

- 2.1. ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва
- 2.2. ГОСТ 2.303-68 ЕСКД. Линии (ЄСКД. Лінії)
- 2.3. ДСТУ Б.В.21-2-96 (ГОСТ 25100-95). Грунти. Класифікація
- 2.4. ДСТУ Б. А.2.4-4-99(ГОСТ 21.101-97) СПДБ Основні вимоги до проектної та робочої документації

3. Терміни й визначення

- 3.1. **Води техногенні** штучний водоносний горизонт, що сформувався в результаті діяльності людини (витоку з водонесучих комунікацій, зрошення земель, фільтрація із хвостохранилищ промислових підприємств і т.п.)
- 3.2. <u>Дудка</u> вертикальна гірська виробка круглого (найбільш стійкого) перетину діаметром до 1,5м та глибиною до 50м
- 3.3. <u>Природне відслонення</u> вихід порід на денну поверхню (джерело інформації про залягання ґрунтів)
- 3.4. <u>Закопушка, розчищення</u> найбільш проста гірська виробка для відкриття виходів корінних порід шляхом видалення малопотужного шару, що їх перекриває (пухких відкладень: дерен, колювій, насипні ґрунти т.п.)
- 3.5. <u>Пісок раковинно-детритовий</u> піщаний грунт зі змістом уламків раковин більше 10%.

- 3.6. <u>Под</u> блюдцеподібне пониження рельєфу, пов'язане з осіданням лесових (лесоподібних) ґрунтів
- 3.7. <u>Показник текучості</u> показник стану пилевато-глинистого ґрунту, що залежить від природної вологості, вологості на границі розкочування та числа пластичності
- 3.8. <u>Паля натурна</u> звичайна по матеріалу, конструкції та розміру паля, застосовувана у будівництві
- 3.9. <u>Паля еталонна інвентарна</u> забивна інвентарна металева складена паля діаметром 114мм для визначення несучої здатності натурних паль.
- 3.10. <u>Свердловина розвідувальна</u> циліндрична підземна виробка, що має вихід на денну поверхню
- 3.11. **Точка (місце) спостережень** природні або штучні (техногенні) пункти збору інформації про інженерно-геологічні та гідрогеологічні умови території (району) вишукувань
- 3.12. **Туф вапняний (травертин)** легка, пориста (ніздрювата) порода, що утворилася в результаті осадження карбонату кальцію з вуглистих джерел (часто містить відбитки рослин і органічні залишки, що розкладаються)
- 3.13. <u>Шахта</u> вертикальна або похила розвідницька гірська виробка діаметром 2- 4м, яка проходить з поверхні землі або з підземних виробок, глибиною, як правило, не більше 120-150м
- 3.14. Штольня горизонтальна підземна виробка, що має вихід на денну поверхню
- 3.15. <u>Шурф</u> вертикальна гірська виробка прямокутного або квадратного перетину, яка проходить з поверхні землі, для вивчення умов залягання гірських порід, глибиною, як правило, не більше 20-30м
- 3.16. **RGB** (абревіатура англійських слів Red, Green, Blue червоний, зелений, синій) колірна модель, що описує спосіб синтезу кольору. Ця система є адитивною, тобто в ній виконуються правила додавання кольорів. Сума трьох основних кольорів при максимальній насиченості дасть білий колір, а при нульовій чорний. Червоний і зелений кольори утворять жовтий, а зелений і синій голубий. У комп'ютерній RGB-системі кожні основні кольори мають 256 градацій яскравості (від 0 до 255)

4. Загальні положення

- 4.1. Державний стандарт системи СПДС «Умовні графічні позначення в документації з інженерно-геологічних вишукувань» складено відповідно ДСТУ 1.5:2003
- 4.2. Умовні позначення розділяються на масштабні, позамасштабні та пояснювальні.
- 4.3. Масштабні умовні позначення необхідно застосовувати, коли об'єкт може бути відображений у масштабі графічних документів.
- 4.4. Позамасштабні умовні позначення застосовують, коли об'єкт не може бути виконаний в масштабі карт або розрізів.
- 4.5. З метою уніфікації позамасштабних умовних позначок у даному ДСТУ біля них проставлені розміри в міліметрах, відзначених крапками.
- 4.6. Пояснювальні умовні позначення необхідно застосовувати як додаткові до масштабних та позамасштабних умовних позначень.
- 4.7. При обгрунтованій необхідності допускається використання інших умовних графічних позначень. У цьому випадку роз'яснення прийнятої умовної позначки приводиться на вільному полі графічного документу
- 4.8. Накреслення умовних графічних позначень, не позначених розмірами, вибираються залежно від насиченості креслення та масштабу карт, розрізів, з урахуванням забезпечення чіткості зображення

5. Умовні позначення

Умовні позначки наведені в підрозділах 5.1÷5.11.

- 5.1. ПОЗНАЧЕННЯ ЛІНІЙ У ДОКУМЕНТАЦІЇ З ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ ВИШУКУВАНЬ
 - 5.1.1. Умовні графічні позначення на інженерно-геологічних картах, розрізах і колонках виконують лініями за ГОСТ 2.303-68, які наведені в таблиці 1.
 - 5.1.2. Для окремих спеціальних позначень можуть використатися лінії не зазначені в таблиці 1.

Таблиця 1

№	Накреслення	Товщи на мм	Найменування	Кольори	Основне призначення
1	2	3	4	5	6
1.1		0,7	Суцільна основна	Чорний	Лінії розрізів
1.2		0,3	Суцільна тонка	Чорний	Лінії штрихування
1.3		1,5			Границя інженерно- геологічного району на карті
1.4		1,0	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Чорний	Те ж, підрайону
1.5		0,5			Те ж, ділянки
1.6		0,3-0,5	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Чорний	Границя шарів установлена
1.7		0,5-0,7	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Чорний	Контакти стратиграфічні спостережувані
1.8		0,5-0,7	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Коричневий	Ізолінії покрівлі окремий шарів (ІГЕ)
1.9		0,5-0,7	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Синій	Гідроізогіпси, гідроізоп'єзи
1.10		0,5-0,7	Суцільна хвиляста (звивиста, ламана)	Червоний	Контакти тектонічні спостережувані
1.11	/ - \ _ /	0,3-0,5	Штрихова хвиляста (звивиста, ламана)	Чорний	Границі передбачувані
1.12	/ - \ _ /	0,5-0,7	Штрихова хвиляста (звивиста, ламана)	Чорний	Контакти стратиграфічні передбачувані
1.13	/	0,5-0,7	Штрихова хвиляста (звивиста, ламана)	Синій	Гідроізогіпси та гідроізоп'єзи передбачувані
1.14	/ /	0,5-0,7	Штрихова хвиляста (звивиста, ламана)	Червоний	Контакти тектонічні передбачувані

1	2	3	4	5	6
1.15		0,2 кружок 1,2	Ламана із кружками у вузлах	Чорний	Границі землекористуван ня та землеволодінь
1.16)	0,3-0,5	Штрихпунктирна хвиляста (звивиста, ламана)	Синій	Рівень підземних вод
1.17	\``\\	0,3-0,5	Штрихпунктирна хвиляста (звивиста, ламана)	Червоний	Поверхня ковзання зсуву

- 5.2. ОСНОВНІ ІНДЕКСИ ГЕНЕТИЧНИХ ТИПІВ ЧЕТВЕРТИННИХ ВІДКЛАДІВ ТА КОЛЬОРИ ЇХНЬОГО РОЗФАРБУВАННЯ НА ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ КАРТАХ
 - 5.2.1. Основні індекси генетичних типів четвертинних відкладів і кольори їхнього розфарбування на інженерно-геологічних картах наведені в таблиці 2.
 - 5.2.2. Індекс генетичного типу ґрунтів в обов'язковому порядку використовується на планах, картах, розрізах, колонках, а також в текстовій частині звітів про вишукування. Кольорові позначення рекомендується використати при складанні інженерно-геологічних карт.
 - 5.2.3. При використанні знаків генетичних типів складного генезису індекси позначають через дефіс, у випадках картування об'єднаних (або розділених) порід різного генезису індекси окремих складових розділяються комою. При цьому індекс відкладів, які переважають у комплексі порід, ставиться на перше місце.
 - 5.2.4. У **графі 5 таблиці** 2 наведені індекси кольорів у колірній схемі **RGB** для точного відображення кольорів в електронних документах а також при виробництві поліграфічної продукції.

Таблиця 2

Nº	Індекс	Генетичний тип	Кольори	RGB
1	2	3	4	5
2.1	e	Грунтовий		255,185,223
2.2	ek	Кора вивітрювання		255,155,179

2.3	С	Колювіальний	248,92,133
2.4	Z	Зсувний (деляпсій)	231,159,149
2.5	e-d	Елювіально-делювіальний	255,141,105
2.6	d-c	Делювіально-колювіальний	 255,110,81
2.7	sl	Сельовий	255,182,115
2.8	a	Алювіальний	95,255,95
2.9	a-d	Алювіально-делювіальний	241,244,116
2.10	p	Пролювіальний	229,222,91
2.11	a-p	Алювіально-пролювіальний	209,231,99
2.12	d	Делювіальний	254,175,70
2.13	v-d	Еолово-делювіальний	255,141,105
2.14	p-d	Пролювіально-делювіальний	245,200,75
2.15	1	Озерний	85,251,255
2.16	l-a	Озерно-алювіальний	201,217,123
2.17	pv	Подовий	227,235,69
2.18	lm	Лиманний	85,239,255
2.19	dt	Дельтовий (алювіально- морський)	0,205,200
2.20	m	Морський	115,185,255
2.21	v	Еоловий	255,255,75
2.22	g	Льодовиковий	255,146,65
2.23	f	Воднольодовиковий (флювіогляціальний)	166,229,131
2.24	l-g	Озерно-льодовиковий	100,220,180

Кінець	Кінець таблиці 2						
1	2	3	4	5			
2.25	t	Техногенний		218,152,132			
2.26	ch	Хемогенний		178,178,178			
2.27	b	b Болотний		188,204,212			
2.28	π	Грязьовулканічний		231,169,187			
2.29 Відторженці дочетвертинных порід			187,30,250				
2.30		Дочетвертинні утворення		187,30,250			

5.3. ПОЗНАЧЕННЯ ПУНКТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ҐРУНТІВ ТА ПІДЗЕМНИХ ВОД НА ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ КАРТАХ

- 5.3.1. Позначення пунктів дослідження грунтів та підземних вод на інженерногеологічних картах наведені в таблиці 3.
- 5.3.2. Крапками винесені розміри умовних позначень у мм. Якщо розміри не зазначені приймаються розміри вищенаведених аналогічних пунктів

Таблиця 3

No	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
	3.1. Г	ірські виробки	
3.1. 1	3 371,52	Точка спостереження	У чисельнику – номер пункту, у знаменнику абсолютна відмітка, поверхні
3.1. 2	$\frac{60^{\circ}}{\lambda} \frac{1}{250,71}$	Природне оголення порід	
3.1. 3	$\frac{60^{\circ}}{3}$ $\frac{2}{11,72}$	Закопушка	

1	2	3	4
3.1. 4	6 4 12,01	Розчищення	
3.1. 5	6 4 250,03	Шурф	
3.1. 6	6 4 5 250,03	Шахта	
3.1. 7	4 4 6	Штольня	
3.1. 8	3. •	Дудка	
3.1. 9	6 4 2 171,21	Свердловина розвідницька	
	3.2. Пункти польових	к досліджень грунтів	в методами:
3.2. 1	3\(\sqrt{\sq}}}}}}}}}} \end{\sqrt{\sq}}}}}}}}}}}} \end{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sq}}}}}}}}}} \end{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sq}}}}}}}}} \end{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sq}}}}}}}} \end{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sqrt{\sq}}}}}}}} \sqrt{\sqrt{\sqrt{\	динамічного зондування	
3.2. 2	•	статичного зондування	
3.2. 3	6	випробування грунтів обертальним зрізом	
3.2. 4	8	випробування ґрунтів на зріз	

1	2	3	4
3.2. 5	5 3	випробування грунтів пресіометром	
3.2. 6	6 1,5	випробування грунтів статистичними навантаженнями	
3.2. 7	10 2	забивання еталонної палі	
3.2. 8		забивання натурної палі	
3	3.3. Пункти гідрогеологічних с (позначают	спостережень і дослі гься синім кольором	
3.3. 1	14 4 O	Свердловина безводна	Угорі – номер свердловини
3.3. 2	15-Д1	Свердловина без випробування	Угорі – номер свердловини та індекс водоносного горизонту
3.3. 3	16-Д ₁ ⊗	Свердловина водовбирна	Угорі – номер свердловини та індекс водовбирного горизонту
3.3. 4	$ \begin{array}{c c} 12-\Pi_{1} \\ \underline{11,5} \\ 3,0 \end{array} \begin{array}{c} 12-\Pi_{1} \\ 5,0 \\ 0,4 \end{array} $	Свердловина гідрогеологічна, випробувана	Угорі — номер свердловини та індекс водоносного горизонту; ліворуч: у чисельнику дебіт ($n/ce\kappa$), у знаменнику зниження рівня (m); праворуч: у чисельнику глибина природного рівня (m), у знаменнику - мінералізація, (e/n). Дані проставляються при їх наявності.

1	2	3	4
3.3. 5	$ \begin{array}{c c} 0.7 & 2 - P_2 \\ \hline 0.5 & 0.6 \end{array} $	Колодязь	Угорі - номер колодязя й геологічний індекс водоносного горизонту; ліворуч: у чисельнику дебіт (л/сек), у знаменнику зниження рівня (м); праворуч: у чисельнику глибина природного рівня (м), у знаменнику - мінералізація, (г/л). Дані проставляються при їхній наявності.
3.3. 6	2 5 4 6 0 4	Точки спостережень за режимом підземних вод у свердловини	
3.3. 7	6 4	Точки спостережень за режимом підземних вод у шурфі	
3.3. 8	6 4	Точки спостережень за режимом підземних вод у расходометричних свердловинах	
3.3.9	4 2	Точка нагнітання на дослідній ділянці	
3.3.10	≠ ♦	Точка дослідного нагнітання в одиночну гірську виробку (шурф або свердловину)	
3.3.11		Точка відкачки на дослідній ділянці	

1	2	3	4
3.3.12	≠ •	Точка дослідної відкачки з одиночної гірської виробки (шурфу або свердловини)	
3.3.13	12-N ₂ 2 1,2 0,1	Джерело низхідне	
3.3.14	2	Джерело висхідне	При наявності даних проставляються: над позначенням - номер джерела та геологічний
3.3.15	4	Джерело каптоване	індекс водоносного горизонту; ліворуч від позначення - дебіт (л/c); праворуч - мінералізація води, (г/л)
3.3.16	•	Джерело пересихаюче	
	3.4. Пікети й пуні	кти геофізичних дос.	ліджень
3.4. 1	2 10	Пікет магнітного профілю	
3.4. 2	6	Пікет сейсмічного профілю	
3.4. 3	6	Пікет електропрофілю	
3.4. 4	2 O	Точка вертикального електричного зондування (BE3)	

1	2	3	4
3.4. 5	<u></u>	Точка вертикального кругового електричного зондування (КВЕЗ)	
3.4. 6	Э	Каротаж у свердловини	Буква позначає вид каротажу: Е - електрокаротаж; Р- радіоактивний; Т- термокаротаж і т.п.
3.	5. Точки випробування грунт	тів і поземних вод (на	а розрізах і колонках)
3.5. 1	5 16	Точка відбору грунту з порушеною структурою	Праворуч від позначення знака вказують номер зразка або проби; під позначенням знака - щільність ґрунту $(\kappa e/m^3)$
3.5. 2	5 10	Точка відбору грунту з непорушеною структурою	Праворуч від позначення знака вказують номер зразка або проби; під позначенням знака - модуль деформації ґрунту (МПа)
3.5. 3	2	Точка відбору проби води	Позначається синім кольором Праворуч від позначення знака вказують номер зразка або проби; під позначенням знака - мінералізацію води, (2/л)

5.4. ПОЗНАЧЕННЯ СТАНУ ҐРУНТУ ПО ПОКАЗНИКУ ТЕКУЧОСТІ ТА СТУПЕНЮ ВОЛОГОСТІ НА ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ РОЗРІЗАХ ТА КОЛОНКАХ

5.4.1. Позначення стану грунту по показнику текучості та ступеню вологості на інженерно-геологічних розрізах і колонках наведені в таблиці 4.

Таблиця 4

№	Позначення	Найменування ґрунту	Показник текучості	Стан грунту	Ступінь вологості
1	2	3	4	5	6
4.1	1.5	Супісок Суглинок Глина	I _L < 0	твердий	-
		Пісок	-	-	маловологий
4.2	3	Суглинок Глина	I _L =0÷0,25	напівтвердий	-
4.3		Суглинок Глина	$I_L = 0.25 \div 0.50$	тугопластич- ний	-
	7.13	Супісок	I _L =0÷1	пластичний	-
4.4		Пісок	-	-	вологий
4.5	3	Суглинок Глина	I _L =0,50÷0,75	м'якопластич- ний	-
4.6	1.5	Суглинок Глина	$I_L = 0.75 \div 1.0$	текучепластич- ний	-
4.7		Супісок Суглинок Глина	I _L => 1,0	текучий	-
		Пісок	-	-	насичений водою

5.5. ПОЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ВИДІВ ҐРУНТІВ

- 5.5.1. Позначення основних видів грунтів наведені в таблиці 5.
- 5.5.2. Найменування умовних позначень в таблиці 5 у межах розділів наведені за абеткою.

Таблиця 5

No	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
	5.1. (Осадові ґрунти	
5.1.1	ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý ý	Алевроліт	
5.1.2		Ангідрид	
5.1.3		Аргіліт	
5.1.4		Брекчія	
5.1.5	000	Валуни (Валунний грунт)	
5.1. 6	0,0,0,	Валунний грунт із суглинним заповнювачем	
5.1.7		Вапняк	
5.1.8		Вапняк вивітрілий до вапняного борошна із включенням уламків скельного ґрунту	

1	2	3	4
5.1.9	0 0 0	Галька (Галечниковий грунт)	
5.1.10	10/0/0/	Галечниковий грунт із суглинним заповнювачем	
5.1.11		Гіпс	
5.1.12		Глина	
5.1.13		Гравеліт	
5.1.14		Гравій (гравійний грунт)	
5.1.15	#\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	Ґрунт (ґрунтово- рослинний шар)	
5.1.16		Доломіт	
5.1.17		Жорства (жорствовий грунт)	
5.1.18		Кам'яна сіль	
5.1.19		Кам'яне вугілля	

1	2	3	4
5.1.20	, Q Q	Каміння, брили	
5.1.21		Конгломерат	
5.1.22		Крейда	
5.1.23		Лес	
5.1.24		Лесовидні суглинки	
5.1.25		Лесовидні глини	
5.1.26		Лесовидні супіски	
5.1.27		Мергель	
5.1.28	~ ~ ~ ~ ~ ~ ~	Мул	
5.1.29	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A A A A A B B <td>Опока</td> <td></td>	Опока	
5.1.30		Пісок гравелистий	
5.1.31	(K)	Пісок крупний	

1	2	3	4
5.1.32	0	Пісок середньої крупності	
5.1.33	M	Пісок дрібний(мілкий)	
5.1.34		Пісок пилуватий	
5.1.35		Пісок раковинно- детритовий	
5.1.36		Пісок з уламками піщанику	
5.1.37	X . X . X	Піщаник	
5.1.38		Сапропель	
5.1.39		Суглинок	
5.1.40		Суглинок морений	
5.1.41		Супісок	
5.1.42		Супісок моренний	
5.1.43		Торф	

1	2	3	4
5.1.44	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	Трепел (діатоміт)	
5.1.45		Туфіт вапняковий	
5.1.46		Щебінь (щебенистий грунт)	
	5.2. Інтрузи	вні (глибинні) ґрунт	ги
5.2.1	$Z \times Z \times Z$	Габродіорит	
5.2.2	+ + +	Граніт	
5.2.3	+ + + + - + -	Граніт-порфір	
5.2.4	+ × + × - + × + × -	Гранодіорит	
5.2.5	+ * + * -	Граносієніт	
5.2.6	X X X X X X	Діорит	
5.2.7		Перидотит	
5.2.8	* * * * * * * *	Сієніт	

1	2	3	4		
	5.3. Ефузивні (виливні) ґрунти				
5.3.1	\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\	Лава кислого складу			
5.3.2	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	Лава середнього складу			
5.3.3		Лава основного складу			
5.3.4	 	Лава лужного складу			
5.3.5	Y Y Y Y	Лава різного складу (нерозчленована)			
5.3.6		Пемза			
5.3.7		Туф кислого складу (ліпаритовий)			
5.3.8	^ ^ ^ ^ / ^ / ^ / ^ / / / / / / / / / /	Туф середнього складу (андезитовий)			
5.3.9		Туф основного складу (базальтовий)			
5.3.10	∀ ∀ ∀ ∀	Туф лужного складу			
5.3.11		Туф різного складу (нерозчленований)			
5.3.12		Шлак вулканічний			

1	2	3	4		
	5.4. Метаморфічні ґрунти				
5.4.1	\sim	Амфіболіт			
5.4.2		Гнейс і гнейсові породи	Позначають залежно від петрографічного складу материнського матеріалу		
5.4.3		Кварцит			
5.4.4		Мармур			
5.4.5	and the same of th	Мілонит			
5.4.6	W W W	Роговик, яшма			
5.4.7		Сланець глинистий, філіт			
5.4.8	A D D D D D D D D D D D D D D D D D D D	Тектонічна брекчія			

1	2	3	4		
	5.5. Техногенні ґрунти				
5.5.1		Насипні крупноуламкові, піщані, пилуваті й глинисті ґрунти, заторфовані ґрунти, торф; відходи виробництва (шлаки, золи та ін.); будівельні і тверді побутові відходи злежалі			
5.5.2		Насипні крупноуламкові, піщані, пилуваті та глинисті грунти, заторфовані грунти, торф; відходи виробництва (шлаки, золи та ін.); будівельні і тверді побутові відходи не злежалі			
5.5.3		Намивні піщані, пилуваті і глинисті ґрунти: відходи виробництва (хвости збагачувальних фабрик, шлаки, золи та ін.)			
5.5.4		Магматичні, метаморфічні і осадні скельні грунти, закріплені різними способами			

1	2	3	4
5.5.5		Пилуваті глинисті незцементовані грунти, закріплені різними способами	
5.5.6		Піщані незцементовані грунти, закріплені різними способами	
5.5.7		Ущільнені у природному стані	

5.6. ПОЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРНИХ ЛИТОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ҐРУНТІВ НА РОЗРІЗАХ (КОЛОНКАХ)

- 5.6.1. Позначення характерних літологічних особливостей ґрунтів на розрізах (колонках) наведені в таблиці 6.
- 5.6.2. Позначення літологічних особливостей зображують рідкими знаками на тлі умовних позначень видів ґрунтів.
- 5.6.3. Найменування умовних позначень в таблиці 6 наведені за абеткою.

Таблиця 6

Nº	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
6.1		Бітумінозність	
6.2		Вапняковість	
6.3		Вивітрілість	
6.4		Вуглистість	

1	2	3	4
6.5	·· ··	Глауконітові домішки	
6.6		Глинистість	
6.7		Гравелистість (домішки гравію, гальки, щебеню, валунів)	
6.8	WWW WWW	Гумусованість	
6.9		Доломітизація	
6.10		Загіпсованість	
6.11		Закарстованість	
6.12	$\boxed{\qquad \forall \qquad \forall \qquad }$	Залізистисть	
6.13	\sim \sim	Замуленість	
6.14	9 9	Засоленість	
6.15		Заторфованість	
6.16		Кавернозність	

1	2	3	4
6.17		Конкреції, стягнення	
6.18	\(\times \)	Кременистість	
6.19		Піритизиваність	
6.20		Піскуватість	
6.21		Розсланцьованість	
6.22		Слюдистість	
6.23		Тріщинуватість	
6.24	6 6	Фауна	
6.25		Флора	
6.26	ФФ	Фосфористість	

5.7. ПОЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗАЛЯГАННЯ ШАРІВ ҐРУНТУ ТА ЕЛЕМЕНТІВ ТЕКТОНІКИ

5.7.1. Позначення особливостей залягання шарів грунту та елементів тектоніки наведені в таблиці 7.

Таблиця 7

Nº	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
7.1	+	Антиклиналь перекинута	
7.2		Брахантиклиналь	
7.3		Брахсинклиналь	
7.4	70°	Залягання шарів перекинуте	
7.5		Насування і підкид	стрілками зазначені напрямки крил антиклиналі
7.6	60°	Скидання і кут падіння площини змішувача	
7.7		Вісь антиклиналі і напрямок її занурення	
7.8		Вісь синклиналі і напрямок її занурення	
7.9	30*	Простягання, падіння і кут падіння шарів	

1	2	3	4
7.10		Простягання шарів переважне з невизначеним падінням	
7.11		Зсув тектонічний	
7.12	+	Синклиналь перекинута	

5.8. ПОЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕОМОРФОЛОГІЇ ТА ФІЗИКО-ГЕОЛОГІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ

- 5.8.1. Позначення елементів геоморфології та фізико-геологічних явищ і процесів наведені в таблиці 8.
- 5.8.2. Найменування умовних позначень в таблиці 8 наведені за абеткою.

Таблиця 8

No	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
8.1		Абразія	Позначається червоним кольором
8.2	7.7.	Брівка корінного схилу	Позначається бурим кольором
8.3		Воронка карстова активна	Позначається червоним кольором
8.4		Воронка карстова що стабілізувалася	Позначається бурим кольором
8.5	THIN THE PARTY OF	Воронка просадочна сучасна активна (под)	Позначається червоним кольором

1	2	3	4
8.6		Воронка просадочна старинна (под)	Позначається бурим кольором
8.7	*	Вулкан діючий	Позначається червоним кольором
8.8.	\\\	Вулкан погаслий	Позначається бурим кольором
8.9		Вулкан грязьовий діючий	Позначається червоним кольором
8.10	٥	Вулкан грязьовий недіючий	Позначається бурим кольором
8.11		Долина (русло) похована, затоплена	
8.12		Друмлини	
8.13		Западина суфозійна	
8.14		Зсув древній що стабілізувався	Позначається бурим кольором
8.15		Зсув сучасний активний	Позначається червоним кольором
8.16		Ками	
8.17		Конус виносу древній	

1	2	3	4
8.18		Конус виносу що формується	
8.19	A A	Куруми	
8.20		Лавина	Позначається червоним кольором
8.21	## #3 ### #3	Межа (або брівка) тераси	Межа тераси позначають лініями: першої-1;другий-2; третьої-3 і т.д.
8.22		Ози	
8.23		Осип дисперсних порід	Позначається бурим кольором
8.24		Осип кам'яна	Позначається бурим кольором
8.25		Пісок, перенесений вітром (барханний, горбистий, дюнний)	Позначається бурим кольором
8.26		Розмив дна яру	Позначається бурим кольором
8.27	←	Сель	Позначається червоним кольором
8.28		Смуга кінцевих морен	
8.29	*	Соліфлюкція	Позначається червоним кольором
8.30	լասի հերկաներ առի արկիններ	Солончаки прохідні	Позначається зеленим кольором

1	2	3	4
8.31		Солончаки непрохідні й труднопрохідні	Позначається зеленим кольором
8.32	apaal	Такири	
8.33		Уступ тектонічний	Позначається червоним кольором
8.34	ZTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTT	Уступ ерозійний	Позначається бурим кольором
8.35		Яр що росте	Позначається бурим кольором

5.9. ПОЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГІДРОГЕОЛОГІЇ

5.9.1. Позначення елементів гідрогеології наведені в таблиці 10.

Таблиця 9

№	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
9.1	1+3	Верховодка, у прямокутнику зазначений інтервал глибин залягання рівнів, м.	Позначаються синім кольором
9.2	2+5	Води підземні, у кружку зазначений інтервал глибин залягання рівнів, м.	Позначаються синім кольором
9.3	2+5	Води підземні таликів, у ромбику зазначений інтервал глибин залягання рівнів, м.	Позначаються синім кольором
9.4	2+5	Води техногенні, у кружку із квадратом зазначений інтервал глибин залягання рівнів, м.	Позначаються синім кольором

1	2	3	4
9.5	=	Заболочені локальні ділянки, одиничні, що не виражаються у масштабі	Позначаються темно- зеленим кольором
9.6	= =	Заболоченість території	Позначаються темно- зеленим кольором
9.7		Заболоченість по балках, улоговинах. і т.п	Позначаються темно- зеленим кольором
9.8	וו זו ווו זוו יּי	Мочажини, що не виражаються в масштабі плану	верх чорним кольором, унизу темно-зелена риска
9.9		Межа розповсюдження напірних вод	Позначаються синім кольором
9.10	× × ×	Контури ділянок з п'єзометричним рівнем підземних вод вище поверхні землі	Позначаються темно- зеленим кольором
9.11	K ቀ <0.005	Водонепроникні (водоупор)	
9.12	Кө 0.005-0.3	Слабоводопроникні	Позначають величиною Кф м/доба в рамці, синім кольором
9.13	КФ 0.3-3	Водопроникні	
9.14	K → 3	Сильноводопроникні	

5.10. ПОЗНАЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕОКРІОЛОГІЇ

- 5.10.1. Позначення елементів геокріології наведені в таблиці 9.
- 5.10.2. Елементи геокріології позначають фіолетовим кольором.

Таблиця 10

No	Позначення	Найменування	Примітка
1	2	3	4
10.1	0 0 0 0 0 0 0 0 0	Бугри морозного спучення	
10.2	▼ 3-5	Лід жильний	Цифрами зазначені розміри по вертикалі, м.
10.3	5	Лід пластовий	Цифрами зазначена потужність шару, м.
10.4		Полій багаторічний	
10.5		Полій сезонна	
10.6	X X X	Термокарст	
10.7		Тріщина морозобійна	
10.8	===	Ділянки розповсюдження мерзлих льодинистих грунтів з температурою від 0 до -1°С	Відстань між лініями, мм:
10.9		Те ж, від -1 до -2°С	при суцільному розповсюдженні -6, при переривчастому-4, при острівному-2.
10.10		Те ж, нижче -2°С	

1	2	3	4
10.11	(c)	Соліфлюкційне утворення	
10.12		Соліфлюкційні цирки	

ДОДАТОК

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1. Закон України «Про стандартизацію»
- 2. ДК 004-2003 Український класифікатор нормативних документів
- 3. ДБН А 1.1.-1-93 Система стандартизації й нормування в будівництві. Основні положення
- 4. ДСТУ Б А.2.4-13-97 (ГОСТ 21.302-96) Умовні графічні позначення в документації по інженерно-геологічних вишукуваннях
- 5. ДСТУ 1.5:2003 Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів.
- 6. ДСТУ Б В.2.1-1-95 (ГОСТ 5686-94). Грунти. Методи польових випробувань паль.
- 7. «Умовні знаки для те графічних планів масштабів 1:5000÷1:500». Затверджених наказом Мінекології та природних ресурсів України від 03.08.2001р. №295, Київ 2001р.
- 8. Геологічне картування. Типові умовні позначення. СОУ 1-41-03.02:2004. Київ 2004

Ключові слова: позначення умовні графічні, інженерно-геологічні карти, розрізи, колонки, основні види грунтів, літологічні особливості, елементи тектоніки, геоморфології, гідрогеології, геокріології.